

Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)

Dato	FOR-2004-06-01-931
Departement	Klima- og miljødepartementet
Avd/dir	Hav- og forurensningsavdelingen, Klimaavd., Miljødirektoratet
Publisert	I 2004 hefte 9
Ikrafttredelse	01.07.2004
Sist endret	FOR-2018-04-30-648
Endrer	FOR-1977-11-15-1, FOR-1982-08-05-1219, FOR-1983-07-11-1327, FOR-1983-10-01-1566, FOR-1985-07-01-1424, FOR-1989-04-03-249, FOR-1989-07-07-545, FOR-1992-07-24-584, FOR-1994-09-23-902, FOR-1995-01-10-70, FOR-1995-07-28-961, FOR-1996-09-17-912, FOR-1996-01-31-127, FOR-1997-01-31-102, FOR-1997-12-04-1442, FOR-1997-12-04-1443, FOR-1998-06-12-663, FOR-1999-03-25-508, FOR-2000-04-12-352, FOR-2001-10-01-1139, FOR-2001-10-08-1206, FOR-2001-10-10-1207, FOR-2002-04-16-362, FOR-2002-10-04-1088, FOR-2002-10-04-1089, FOR-2002-11-28-1669, FOR-2002-12-20-1727, FOR-2003-03-21-413, FOR-2003-10-12-1243, FOR-2004-04-05-614
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-2007-02-16-9-§2, LOV-2007-02-16-9-§3, LOV-2007-02-16-9-§13, LOV-2007-02-16-9-§31, LOV-2007-02-16-9-§32, LOV-2007-02-16-9-§33, LOV-2007-02-16-9-§34, LOV-2007-02-16-9-§35, LOV-2007-02-16-9-§37, LOV-2007-02-16-9-§43, LOV-2007-02-16-9-§44, LOV-2007-02-16-9-§45, LOV-2007-02-16-9-§46, LOV-2007-02-16-9-§47, FOR-2007-02-16-171, FOR-2007-11-23-1289, LOV-1998-06-26-47-§20, LOV-1998-06-26-47-§26, LOV-1998-06-26-47-§38, FOR-1998-11-27-1095, FOR-2007-06-29-848, LOV-1981-03-13-6-§5, LOV-1981-03-13-6-§9, LOV-1981-03-13-6-§10, LOV-1981-03-13-6-§11, LOV-1981-03-13-6-§12, LOV-1981-03-13-6-§13, LOV-1981-03-13-6-§16, LOV-1981-03-13-6-§20, LOV-1981-03-13-6-§22, LOV-1981-03-13-6-§24, LOV-1981-03-13-6-§29, LOV-1981-03-13-6-§31, LOV-1981-03-13-6-§32a, LOV-1981-03-13-6-§33, LOV-1981-03-13-6-§39, LOV-1981-03-13-6-§40, LOV-1981-03-13-6-§44, LOV-1981-03-13-6-§49, LOV-1981-03-13-6-§51, LOV-1981-03-13-6-§52a, LOV-1981-03-13-6-§52c, LOV-1981-03-13-6-§63, LOV-1981-03-13-6-§74, LOV-1981-03-13-6-§81, LOV-1981-03-13-6-§85, LOV-1981-03-13-6-§86, LOV-1981-03-13-6-§88, FOR-1983-07-08-1245, FOR-1986-05-16-1094, FOR-1993-06-11-785, FOR-2004-05-28-790, LOV-1974-05-31-17-§2 jf LOV-2012-03-16-12-§7, FOR-1974-09-06-14, LOV-1976-06-11-79-§4, FOR-1977-08-05-2, FOR-1990-09-07-730
Kunngjort	24.06.2004
Rettet	16.09.2016 (§ 31-11)
Korttittel	Forurensningsforskriften

Innholdsfortegnelse

Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften).....	1
Innholdsfortegnelse	2
Del 1. Forurenset grunn og sedimenter	3
Kapittel 1. Tiltak for å motvirke fare for forurensning fra nedgravde oljetanker	3

Del 1. Forurenset grunn og sedimenter

Kapittel 1. Tiltak for å motvirke fare for forurensning fra nedgravde oljetanker

Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 9 første ledd nr. 3.

§ 1-1. Formål

Formålet med bestemmelsene i dette kapitlet er å motvirke fare for forurensning fra nedgravde oljetanker ved å stille krav om regelmessig kontroll, og krav til oljetankenes tilstand og kvalitet.

§ 1-2. Virkeområde

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder for nedgravde tanker med kapasitet til å oppbevare mer enn 3200 liter olje. I særlige tilfeller kan kommunen bestemme at dette kapitlet også skal gjelde for tanker med kapasitet til å oppbevare 3200 liter olje eller mindre.

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder for verdifulle natur-, kultur-, friluft- og landbruksområder og i tettbygde strøk, samt i områder hvor lekkasje vil kunne føre til forurensningsmessige konsekvenser for grunnvann, vassdrag og sjø. Kommunen fastsetter de nærmere grensene for bestemmelsenes geografiske virkeområde. Kommunen kan også vedta at bestemmelsene skal gjelde for andre områder enn de som er nevnt ovenfor dersom risikoen for forurensningsmessige konsekvenser av et oljeutslipp anses å være vesentlig. Dersom eventuelle utslipp fra nedgravde oljetanker i kommunen ikke vil føre til nevneverdig skade eller ulempe, kan kommunen la være å fastsette noen grense for geografisk virkeområde.

Unntatt fra bestemmelsene i dette kapitlet er alle nedgravde oljetanker eller andre anlegg som faller inn under de til enhver tid gjeldende forskrifter om tiltak for å hindre lekkasje fra nedgravd tank med brannfarlig væske klasse A.

§ 1-3. Definisjoner

Med olje menes i dette kapitlet alle petroleumsprodukter med flammepunkt over 23 °C.

Med nedgravd oljetank menes tank under bakkenivå, som anvendes eller er tenkt anvendt til oppbevaring av olje, og som ligger slik til at ikke hele tanken kan inspiseres utvendig.

Med den ansvarlige menes den som er ansvarlig etter forurensningsloven § 7. Bruker av nedgravd oljetank er den ansvarlige dersom bruker skal sørge for faktisk vedlikehold og drift av oljetanken. Eier regnes alltid som ansvarlig dersom bruker ikke oppfyller sitt ansvar etter bestemmelsene i dette kapitlet.

Med GUP-tanker menes oljetanker av glassfiberarmert, umettet polyester.

Med særlig korrosjonsbeskyttet ståltank menes en ståltanktype som er sikret mot korrosjon med belegg eller katodisk beskyttelse både utvendig og innvendig.

§ 1-4. Tankkvalitet

Oljetanker som graves ned, skal være produsert i samsvar med de retningslinjer som til enhver tid følger av Norsk Standard.

I de tilfeller hvor oljetankens egenskaper er slik at spesielle forsiktighetsregler må ivaretas for å hindre mulig lekkasje som følge av skade under transport, håndtering eller installasjon, skal skriftlig instruks for disse aktivitetene følge med hver tank ved levering fra produsenten.

§ 1-5. Kontroll av nedgravde oljetanker

Den ansvarlige for nedgravd oljetank plikter å iverksette tilstandskontroll for å sikre at tanken til enhver tid er i betryggende stand. Kontrollen skal gjennomføres som periodiske tilstandskontroller, jf. § 1-6, eller ved et system for automatisk lekkasjeovervåkning, jf. § 1-7.

Kontrollen skal dokumenteres skriftlig. Dokumentasjonen skal oppbevares av den ansvarlige og kontrolløren. Kontrolløren skal forelegge dokumentasjonen for kommunen etter gjennomført tilstandskontroll.

En oljetank som ikke er i betryggende stand, skal enten tas ut av bruk eller utbedres etter alminnelig aksepterte metoder. En oljetank som har vært gjenstand for slik utbedring, kan ikke tas i bruk før det er gjennomført ny tilstandskontroll.

§ 1-6. Periodiske tilstandskontroller

Det skal utføres tilstandskontroll i henhold til følgende tidspunkter:

- a) *Enkeltbunnet ståltank*: første kontroll etter 15 år, deretter periodisk tilstandskontroll hvert femte år. Dersom påviste korrosjonsskader er små, av begrenset omfang og hovedsakelig forekommer utvendig, kan kontrollintervallet forlenges fra 5 til 10 år dersom det installeres katodisk beskyttelse. Katodisk beskyttelse skal installeres innvendig og/eller utvendig i betraktning av hvor korrosjonsskadene forekommer. Utvendig katodisk beskyttelse etterprøves ved potensial- og strømmålinger for å bekrefte at systemet fungerer.
- b) *Dobbeltbunnet ståltank*: første kontroll etter 15 år, deretter periodisk tilstandskontroll hvert femte år. En grundig utført og dokumentert tetthetsprøving av dobbeltbunnen er tilstrekkelig tilstandskontroll.
- c) *Særlig korrosjonsbeskyttet ståltank*: første kontroll etter 20 år. Denne tilstandskontrollen benyttes i fastsettingen av senere kontrolltidspunkt og kontrollintervaller.
- d) *GUP-tank*: det skal gjennomføres trykktesting omlag to år etter nedgraving. Ved tilfredsstillende resultat av denne trykktestingen, gjennomføres ordinær førstegangskontroll ved 30-års alder. Denne tilstandskontrollen benyttes i fastsettingen av senere kontrolltidspunkt og kontrollintervaller.
- e) *Dobbeltveggete tanker*: et kontinuerlig overvåkningssystem, jf. § 1-7, er tilstrekkelig tilstandskontroll for dobbeltveggete tanker, samt for tanker som sammen med kunststoffduker (linere) og systemer som gir dobbeltveggeffekt. Det skal føres en revisjonsbok der service, alarmer, reparasjoner og funksjonsprøvinger loggføres.
- f) *Rekonstruert ståltank*: første kontroll etter 10 år, deretter periodiske tilstander hvert femte år.

§ 1-7. Automatisk lekkasjeovervåkning av dobbeltveggete tanker

I de tilfellene der automatisk lekkasjeovervåkning anses tilstrekkelig etter § 1-6 bokstav e, skal overvåkningssystemet være i overensstemmelse med spesifikasjoner nevnt i denne paragraf.

Overvåkningssystem for automatisk kontinuerlig tilstands- eller lekkasjeovervåkning skal gi alarm før væske lekker ut av tanken og ut i det omkringliggende miljøet. Varslingssystemet skal i henhold til dette gi alarm dersom førstebarrieren svikter slik at tankinnholdet kommer i kontakt med annenbarrieren, og dersom annenbarrieren er defekt, slik at den ikke kan oppfylle sin funksjon hvis førstebarrieren svikter. Alarm skal gis hurtig slik at risiko for forurensning minimaliseres. Følsomheten i systemet skal være minst så god at en lekkasje gjennom tankvegg på 0,76 liter pr. time gir lekkasjealarm. Systemet skal være operativt til enhver tid. Det skal føres revisjonsbok over service, alarmer, reparasjoner, kontroller og funksjonsprøvinger.

Den ansvarlige skal sørge for at det til enhver tid finnes en driftsansvarlig person for tanken. Denne personen skal kjenne prinsippene i tankens og overvåkningssystemets oppbygning og funksjon, og skal være ansvarlig for daglig drift og kontroll, inklusive føring av revisjonsbok.

Overvåkningssystemet skal kontrolleres minst en gang pr. uke. Det skal foreligge en skriftlig prosedyre for hvordan slik kontroll skal gjennomføres. Minst hvert femte år skal det foretas en mer omfattende kontroll av at overvåkningssystemet fungerer. Den skal omfatte funksjonstest av alarmer og kalibrering av måleutstyret som brukes i overvåkningssystemet.

Den ansvarlige skal sørge for at det etableres en beredskap som kan iverksette nødvendige skadebegrensende tiltak når varsling om lekkasje har funnet sted. Det må foreligge skriftlige prosedyrer for hva som skal skje dersom alarmer utløses, eller dersom avvik forekommer ved den løpende oppfølgingen. Prosedyrene må

omfatte en plan for hvordan tank skal tømmes og tankinnhold sikres, samt andre tiltak for å hindre at det oppstår skadevirkninger på miljøet dersom det konstateres lekkasje. Beredskapen skal prøves minst hvert 5. år i sammenheng med en mer omfattende kontroll av overvåkningssystemet, jf. tredje ledd.

§ 1-8. Nedgravde oljetanker som ikke er i bruk

Nedgravde oljetanker som midlertidig tas ut av bruk, skal tømmes for olje og sikres slik at utilsiktet påfylling ikke kan forekomme.

Tanker som permanent tas ut av bruk, skal tømmes og graves opp. Tanker som ikke kan gjenbrukes uten å representere fare for lekkasje, skal destrueres. Kommunen kan i særlige tilfeller gi tillatelse til at tanker som permanent tas ut av bruk, rengjøres og fylles med sand, grus o.l. i stedet for oppgraving. For gjenfylte og oppgravde kondemnerte tanker skal påfyllingsanordningen fjernes eller sikres slik at utilsiktet påfylling eller forsøk på påfylling forhindres.

§ 1-9. Meldeplikt

Den ansvarlige for en nedgravd oljetank skal gi skriftlig melding om tanken til kommunen.

På samme måte skal den ansvarlige senest en måned før en oljetank graves ned, gi skriftlig melding til kommunen om tankens størrelse, konstruksjon, korrosjonsbeskyttelse, alder og kartangivelse av hvor tanken ønskes lagt ned på eiendommen. Kommunen kan kreve tilsvarende opplysninger for eksisterende nedgravde oljetanker.

Blir en nedgravd oljetank tatt ut av bruk, skal den ansvarlige gi skriftlig melding om dette til kommunen.

§ 1-10. Tilsyn, registrering og krav til kontrollør

Kommunen fører tilsyn med at bestemmelsene i dette kapitlet overholdes.

Kommunen er ansvarlig for å etablere og ajourføre et register med nødvendige opplysninger om nedgravde oljetanker innen kommunen.

Kommunen skal stille kvalifikasjonskrav til den som foretar kontroll etter § 1-6, og til den som skal foreta mer omfattende kontroll etter § 1-7 fjerde ledd.

§ 1-11. Dispensasjon

Kommunen kan dispensere fra kravene i dette kapitlet eller deler av disse når konsekvensene av eventuell oljeforurensning anses å være ubetydelige.

§ 1-12. Kommunens myndighet i særlige tilfeller

I særlige tilfeller kan kommunen innføre spesielt strenge eller hyppige tilstandskontroller, aldersbegrensninger, krav til teknisk utforming, maksimalvolum og/eller forbud mot all installasjon og bruk av nedgravde oljetanker.

§ 1-13. Ansvar

Reglene i kapittel 8 i forurensningsloven om erstatning for forurensningsskade, kommer til anvendelse overfor den ansvarlige og kontrollør etter dette kapitlet.

§ 1-14. Overgangsbestemmelser

Nedgravde oljetanker som er installert før 1970 skal være førstegangskontrollert innen utgangen av 1999. Nedgravde oljetanker som er tatt i bruk i perioden 1970 og frem til 1980, skal være førstegangskontrollert innen utgangen av 2001. GUP-tanker førstegangskontrolleres senest ved oppnådd 30-års alder. Kapitlets krav gjøres gjeldende fullt ut innen utgangen av 2005.

I særlige tilfeller kan kommunen gi pålegg om raskere iverksettelse av førstegangskontroll.